

DLEDU714 – Νέοι Γραμματισμοί: Σχεδιάζοντας Πολυμεσικό Υλικό για Διδασκαλία

Τίτλος Μαθήματος	Νέοι Γραμματισμοί: Σχεδιάζοντας Πολυμεσικό Υλικό για Διδασκαλία				
Κωδικός Μαθήματος	DLEDU714				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο ή 2 ^ο χρόνο/ 2 ^ο ή 3 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ. Νίκηλα Ετεοκλέους & Δρ. Βικτωρία Παύλου				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	/	Εργαστήρια / εβδομάδα	/
Στόχοι Μαθήματος	Το μάθημα αυτό διερευνά τον σημαντικό ρόλο που οι νέες τεχνολογίες διαδραματίζουν σε πολλές πτυχές της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, μελετά την επιρροή τους στη διαμόρφωση των στόχων της εκπαίδευσης του 21ου αιώνα σε θέματα που αφορούν στην έννοια του γραμματισμού στην Κοινωνία της Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Προσφέρει μια πλατφόρμα για συζητήσεις διεπιστημονικού χαρακτήρα σε ζητήματα γραμματισμού, πολυγραμματισμών, πολυτροπικότητας και πολυμεσικών εφαρμογών με έμφαση στον ψηφιακό και οπτικό γραμματισμό. Πέρα των θεωρητικών συζητήσεων, το μάθημα δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με διάφορα πολυμεσικά λογισμικά, έτσι ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν πολυτροπικό εκπαιδευτικό υλικό, όπως επίσης και υλικό για προσωπική και επαγγελματική χρήση.				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Με το τέλος του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές/-τριες να: - Επεξηγούν τις βασικές έννοιες του σύγχρονου πολιτισμού, και των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, - συζητούν κριτικά πώς οι πρόσφατες τεχνολογικές αλλαγές έχουν επηρεάσει και διαμορφώσει τις έννοιες του γραμματισμού και των πολυγραμματισμών, - έχουν αναπτύξει δεξιότητες/ ικανότητες ψηφιακού και οπτικού				

	γραμματισμού και δεξιότητες κριτικής και στοχαστικής σκέψης μέσω της ανταπόκρισης σε εικόνες και άλλα οπτικά μηνύματα, - επιδεικνύουν, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, δημιουργική και τεχνική ικανότητα στην παραγωγή και διαχείριση πολυτροπικού εκπαιδευτικού υλικού μέσω διαφόρων πολυμεσικών τεχνολογιών, και - προτείνουν και αξιολογούν ποικιλία μαθησιακών δραστηριοτήτων/ενοτήτων μαθημάτων όπου οι νέες τεχνολογίες είναι ενσωματωμένες και στοχεύουν στην ανάπτυξη των πολυγραμματισμών, της δημιουργικότητας και της αναστοχαστικής σκέψης.		
Προαπαιτούμενα	/	Συναπαιτούμενα	/
Περιεχόμενο Μαθήματος	Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα: - Οι αλλαγές στους στόχους της εκπαίδευσης στον 21ο αιώνα: Θεωρίες, πολιτικές και πρακτικές. - Γραμματισμός στο Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον. - Πολυτροπικότητα και πολυγραμματισμοί. - Τεχνολογία, Πολυμεσικές Εφαρμογές, Πολυγραμματισμοί και Πολυτροπικότητα. - Διάφορα είδη γραμματισμών (γλωσσικός, οπτικός, ψηφιακός) και μοντέλα πολυτροπικότητας και πολυγραμματισμών. - Οπτικός γραμματισμός και πολυτροπικότητα. - Ψηφιακός γραμματισμός και πολυτροπικότητα. - Πολυμεσικά λογισμικά – χαρακτηριστικά και λειτουργίες. - Αξιοποιούν διάφορα πολυμεσικά λογισμικά για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μαθησιακών σεναρίων όπως επίσης και το σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολυτροπικού υλικού για διάφορες χρήσεις.		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Το μάθημα διδάσκεται εξ' ολοκλήρου διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle. Υποχρεωτική, προαιρετική και επιπλέον βιβλιογραφία		

(π.χ. βιβλία, άρθρα, links, open educational resources, μελέτες περιπτώσεις) σε συνδυασμό με σημειώσεις, παρουσιάσεις του μαθήματος και εισηγήσεις για μελέτη αναγνωσμάτων (βιβλιογραφία) είναι διαθέσιμα προς τους φοιτητές μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Επίσης, ποικιλία εκπαιδευτικού υλικού δίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας με τη μορφή απλών παρουσιάσεων, παρουσιάσεων με σημειώσεις, παρουσιάσεων με αφήγηση, διαδραστικών παρουσιάσεων, ηχητικών αρχείων, online quizzes). Γίνεται αξιοποίηση διαφόρων διαδικτυακών εργαλείων: εργαλεία επικοινωνίας (π.χ. τηλε-διασκέψεις, δωμάτια συνομιλιών), εργαλεία συνεργασίας (π.χ. φόρουμ συζήτησης, ιστολόγια, wikis), όπως επίσης και εργαλεία ανάπτυξης περιεχομένου. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται μέσω της πλατφόρμας και των ποικίλων τεχνολογικών εργαλείων να αλληλεπιδρούν με τους συμμαθητές τους αλλά και με το διδάσκοντα, με σκοπό να αποτελέσουν ενεργά μέλη της διαδικτυακής κοινότητας μάθησης που δημιουργείται μέσα στα πλαίσια του μαθήματος. Τέλος, με τη χρήση των διαφόρων τεχνολογικών εργαλείων ο κάθε φοιτητής αναμένεται να δημιουργήσει τη δική του διαδικτυακή κοινότητα μάθησης.

Με βάση τα πιο πάνω, γίνεται εισαγωγή των φοιτητών/-τριών στις σημαντικές έννοιες του μαθήματος που σχετίζονται με τις αλλαγές στον όρο του γραμματισμού, τους πολυγραμματισμούς, την πολυτροπικότητα και τα πολυμεσικά τεχνολογικά εργαλεία. Μέσω των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων οργανώνονται ομαδικές συζητήσεις και παρουσιάσεις που αφορούν τις έννοιες που εξετάζονται στο μάθημα. Επίσης, δίνονται διάφορα παραδείγματα ενσωμάτωσης μέσω άρθρων και μελετών περιπτώσεις όπου παρουσιάζονται και γίνεται συζήτηση στην τάξη μέσω διαφόρων διαδραστικών δραστηριοτήτων. Οι φοιτητές/-τριες αναμένεται να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και αναπτύξουν μαθησιακά σενάρια και εκπαιδευτικό υλικό αξιοποιώντας διάφορα πολυμεσικές τεχνολογικές εφαρμογές. Τέλος, αναμένεται να μελετήσουν και να συζητήσουν κριτικά ακαδημαϊκά άρθρα σχετικά με τις έννοιες που εξετάζονται στο μάθημα: αλλαγές στον όρο του γραμματισμού, τους πολυγραμματισμούς, την πολυτροπικότητα και τα πολυμεσικά τεχνολογικά εργαλεία.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

Βασιλικοπούλου Μ., Μπολουδάκης Μ., Αράπογλου Ι., Γεωργιακάκης Π., Αλτάνης Ι., Ρετάλης Σ. (2008).

Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές*. Αθήνα: Gutenberg [κεφ. 1 Ο αναπροσδιορισμός των στόχων της εκπαίδευσης στην κοινωνία της μάθησης, κεφ.2 Τα χαρακτηριστικά των ΤΠΕ που ευνοούν τη μάθηση.]

Γρόσδος, Σ. (2010). [Οπτικοακουστικός γραμματισμός: Από το παιδί-καταναλωτή στο παιδί-δημιουργό](#), Επιθεώρηση *Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, 16, 54-68.

Ετεοκλέους, Ν., Παύλου, Β. & Τσολακίδης, σ. (2011). Γραμματισμός και πολυτροπικότητα: Μελέτη περίπτωσης για την αξιοποίηση του Multimedia Builder (MMB) από μελλοντικούς εκπαιδευτικούς στην Κύπρο. Στα *Πρακτικά του 10^{ου} διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*. 1-4 Σεπτεμβρίου, Κομοτηνή, Ελλάδα.

Καπανιάρης, Α., & Παπαδημητρίου, Ε. (2012). Πληροφοριακός Γραμματισμός στο Νέο Ψηφιακό Σχολείο. Εκδόσεις Ζήτη: Θεσσαλονίκη.

Θεοδώρου, Δ. (2011). Διδακτική αξιοποίηση προγραμμάτων καταγραφής οθόνης σε μαθήματα Πληροφορικής (σελ. 1087-1090). Στα *Πρακτικά του 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου (ΕΤΠΕ): "Ενταξη και χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία"*, Πάτρα, 28/4/2011 – 30/4/2011.

Θεοφανέλλης, Τ. & Οικονομοπούλου, Α. (2014). 15+1 Web 2.0 εφαρμογές με εκπαιδευτική χρήση. Περιφεριακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Βορείου Αγαίου. Πρόσβαση από https://issuu.com/timtheof/docs/book_all_final_lo_2 Σελ. 6-13 & 63-72.

Κοζάκου-Τσιάρα, Ο. (2000). *Εισαγωγή στην εικαστική γλώσσα*. Αθήνα: Gutenberg – Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

Μητσικοπούλου, Β. (2001). Γραμματισμός. Στο *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, επιμελημένο από τον Αναστάσιο-Φοίβο Χριστίδη, 209-213. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Μπέλλου, Ι. (2003). Το ψηφιακό βίντεο ως μέσο οπτικού αλφαριθμητισμού, *Θέματα στην Εκπαίδευση*, 4 (2-3), 253-265.

Παπαδημητρίου, Σ. (2018). [Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο Αξιοποίησης και Δημιουργίας Βίντεο στη Διδασκαλία των Θετικών Επιστημών](#), *Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, Volume 14, Number 2, 2018 © Open Education.

Παύλου, Β. (2011). Η ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού, της αισθητικής διερεύνησης και της κριτικής σκέψης μέσα από δραστηριότητες ανταπόκρισης σε έργα τέχνης. Στα *Πρακτικά του 1ου Συνεδρίου του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγική Σχολή, Πανεπιστήμιο Frederick, με Διεθνή συμμετοχή, «Παιδαγωγικές Σχολές: Ο ρόλος τους στις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας»* 29-30 Απριλίου, 2011, Λεμεσός, Κύπρος.

Παύλου, Β. (2012). Η χρήση του λογισμικού Windows Movie Maker στα πλαίσια της εικαστικής παιδείας. Στα *Πρακτικά του 2ου Συνεδρίου της Κυπριακής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση (ΚΕΤΠΕΕ)*, 5 Μαΐου, 2012, Λευκωσία, Κύπρος.

Παύλου, Β. (2016). Εικαστική έκφραση και νέες τεχνολογίες: η ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού στο πλαίσιο της εκπαίδευσης μελλοντικών εκπαιδευτικών. Στα *Πρακτικά του 14ου Παγκύπριου Συνεδρίου της*

Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου, "Εκπαίδευση, Διεπιστημονικότητα και Σύγχρονος Κόσμος: Ο Ρόλος και η Συνεισφορά της Εκπαιδευτικής Έρευνας", 21-22 Οκτωβρίου 2016, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία.

Παύλου, Β. (2018). *Εικαστικές τέχνες και εκπαίδευση. Τα παιδιά ως θεατές και παραγωγοί έργων τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη [απόσπασμα που αφορά την περιγραφή της θεωρίας των πολυγραμματισμών]. Καλούνται οι φοιτητές/ φοιτήτριες να μελετήσουν το Κεφ. 4.

Πόλκας, Λ. (2011). Σύγκριση Κειμένου με τις Ψηφιακές του Εικόνες (σ. 1-5). Στο Κ. Γλέζου & Ν. Τζιμόπουλος (Επιμ.), *Πρακτικά Εργασιών 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη»*, Σύρος, 6-8 Μαΐου 2011.

Σουβατζόγλου, Β. (2008). Μια Διερευνητική και Διαθεματική Προσέγγιση στη Διδασκαλία της Ζωγραφικής Μέσω Η/Υ στην Α΄ Γυμνασίου (σελ. 493-498). Στα Β. Κόμης (επιμ.) *Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Διδακτικής Πληροφορικής*. Πάτρα, Μάρτιος 2008.

Μαρκατάτος, Γ. (2003). Εφαρμογή σχεδίου διδασκαλίας εικαστικών και πληροφορικής με τη χρήση του λογισμικού "virtual painter" (σελ. 302-309). Στο Μ. Ιωσηφίδου και Ν. Τζιμόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά του 2ου Συνεδρίου Σύρου στις ΤΠΕ*. Σύρος, Μάιος 2003.

Συλλογικό έργο. Γραμματισμός, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση : Όψεις του τοπικού και του παγκόσμιου / Συλλογικό έργο, Α. - Φ. Χριστίδης, Άννα Μίσιου, Kalantzis Mary, Bill Cope, Carmen Luke, Wan Sun Eva Law, Ryuko Kubota, Σωφρόνης Α. Χατζησαββίδης, Jean - Pierre Jaffre, Martin Prinsloo, Δημήτρης Κουτσογιάννης · επιμέλεια Δ. Κουτσογιάννης, Μ. Αραποπούλου. - 1η έκδ. - Θεσσαλονίκη : Ζήτη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Φραγκεδάκη Ε. & Μητριτσάκη Κ. (2013) Κατασκευή Ιστοσελίδας και Εκπαιδευτικών Βίντεο για το Γενικό Τμήμα Φυσικής Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών (Πτυχιακή εργασία). Αθήνα: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ, Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ. [Στις πηγές περιλαμβάνεται μόνο το **απόσπασμα** της εργασίας που αφορά την *περιγραφή του λογισμικού Camtasia*, σελ. 74-84].

Χατζησαββίδης, Σ. & Γαζάνη, Ε. (2005). Πολυτροπικός και μονοτροπικός / εικονικός λόγος. Από την πρόσληψη στην κατασκευή του παιδικού υποκειμένου. σσ. 27-35. Στο Ο. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου Ο. (Επιμ) *Εικόνα και παιδί*. Θεσσαλονίκη: Cannot Not Design Publication.

Αγγλική Βιβλιογραφία

Ajayi, L. (2010). Preservice teachers' knowledge, attitudes, and perception of their preparation to teach multiliteracies/ multimodality. *The Teacher Educator*, 46 (1), 6-31.

Brunvand, S., & Byrd, S. (2011). Using VoiceThread to promote learning engagement and success for all students. *Teaching exceptional children*, 43(4), 28-37.

Chiciooreanu, T. D. (2010). Voicethread 4 education. In *Conference proceedings of» eLearning and Software for Education «(eLSE)* (No. 01, pp. 427-430). " Carol I" National Defence University Publishing House.

Chiciooreanu, T. D. & OPROIU, G. C. (2012). New ways to present information in the teaching activity. Presented in The 8th International Scientific Conference eLearning and software for Education.

Chung, K.S. (2007). Art Education Technology: digital storytelling, *Art Education*, 60 (2), 17-22.

Cope, B., & Kalantzis M. (2009). A Grammar of Multimodality. *A Grammar of Multimodality Pedagogies*, 16 (2), 360-423

Cope Bill and Mary Kalantzis. (2000). *Multiliteracies: literacy learning and the design of social futures*. London: Routledge.

Eteokleous, N., Palvou, V., & Tsolakidis, S. (2012). Integrating the Multimedia builder software as an education tool to deliver fairy tales: Promoting multiteracies and multimodality. Presented at the Conference proceedings *International Society for Education through Art - InSEA World Congress*, Limassol, Cyprus, June 25 – 29, 2012.

Jewitt, C. (2008). Multimodality and literacy in school classrooms. *Review of Research in Education*, 32 (1), 241–67.

Kalantzis, M., & Cope, B. (2001a). [Multiliteracies](#). In *Encyclopedic guide to language*, ed. Christidis Anastasios-Fivos. et al., (pp. 214-216). Thessaloniki: Centre for the Greek Language (in Greek).

Lemke, J. (2005). [Towards Critical Multimedia Literacy: Technology, Research, and Politics](#). In *Handbook of Literacy and Technology*, v2.0., ed. McKenna C. Michael, David Reinking, Linda D. Labbo, and Ronald D. Kieffer, R.Erlbaum (LEA Publishing).

Kress, G. (2003). *Literacy in the new media age*. New York: Routledge.

Kress, G., & van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal discourse*. London: Hodder Education. Politics. In *Handbook of Literacy and Technology*, v2.0., In M.C. McKenna, D. Reinking, L. D. Labbo, & R. D. Kieffer, & R.Erlbaum (ed.). LEA Publishing. Retrieved from: <http://www->

personal.umich.edu/~jaylemke/papers/reinking2.htm

MACARIE, G. F., VOICHIȚA, T. A., & CHICIOREANU, T. D. (2017). EDUCATIONAL APPEAL OF WEB 2.0 TOOLS: ARE STUDENTS ENTHUSIASTIC?. *Romanian Journal of Experimental Applied Psychology*, Jewitt, C. 2005. Multimodality, “reading,” and “writing” for the 21st century Discourse. *Studies in the Cultural Politics of Education*,26(3), 315–331.

Mackey, K. & Nash, G. (2006). The gaze and image manipulation: Philosophies, pedagogies and arts practice, *International Journal of Education through Art* 2 (1), pp. 61–68.

Miller, S.M. (2010). Towards a multimodal literacy pedagogy: Digital video composing as 21st century literacy, pp. 254-281. In P. Albers & J. Sanders (Eds.) *Literacies, Art, and Multimodality*. Urbana-Champaign, IL: National Council of Teachers of English.

Mills, K. A. (2006). Critical framing in a pedagogy of multiliteracies. *Voices, Vibes, Visions: Hearing the Voices, Feeling the Vibes, Capturing the Visions*.

Mitchell, W.J.T. (2002). Showing seeing: a critique of visual culture, *Journal Of Visual Culture*, 1(2), 165-181.

Matthewman, S., Blight, A., & Davies. C. (2004). What does multimodality mean for English? Creative tensions in teaching new texts and new literacies. *Education, Communication & Information*, 4 (1), 153-176

New London Group. (2000). A pedagogy of multiliteracies designing social futures. In *Multiliteracies: Literacy learning and the design of social futures*. In. B. Cope & M. Kalantzis (ed.), (pp. 9–37). London: Taylor and Francis

	Group. New London Group. (1996). A pedagogy of multiliteracies: designing social future. <i>Harvard Educational Review</i>, 66 (1), 60-92 Ohler, B. J. (2010). <i>Digital Community, Digital Citizen Agenda</i>. Publishing Company: Corwin Press City: Thousand Oaks. DOI: http://dx.doi.org/10.4135/9781452219448.n13 Summey, D.C. (2013). <i>Developing Digital Literacies: A Framework for Professional Learning</i>. Corwin Press. Tsolakidis, S., & Eteokleous, N. (2012). Developing Students' Multiliteracies through Multimodal Educational Material: Multimedia Builder Software Integration. Presentation at the <i>American Educational Research Association Conference (AERA)</i>, Vancouver, Canada, April 13-17, 2012. Άρθρα – περιοδικά (ενδεικτικά) Η βιβλιογραφία επικαιροποιείται τακτικά με άρθρα από περιοδικά όπως: - <i>Journal of Educational Multimedia and Hypermedia</i> - <i>International Journal of Instructional Media</i> - <i>Journal of Interactive Learning Research</i> - <i>Computers and Education</i> - <i>British Journal of Educational Technology</i>
Αξιολόγηση	Οι φοιτητές/-τριες θα αξιολογηθούν με βάσει τις ακόλουθες παραμέτρους. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης του μαθήματος μαζί με το ποσοστό (βαρύτητα σε σχέση και με τον τελικό βαθμό) για κάθε μέθοδο αξιολόγησης: 4. Δραστηριότητες δυναμικής διαδικτυακής αλληλεπίδρασης (15%) 5. Εργασίες αξιοποίησης διάφορων πολυμεσικών εφαρμογών για την ανάπτυξη πολυτροπικού υλικού (15%) 6. Τελική εργασία (ανάπτυξη μαθησιακών σεναρίων και πολυτροπικού

	υλικού & παρουσίαση στην τάξη (20%) 7. Τελική Εξέταση (50%)
Γλώσσα	Ελληνική